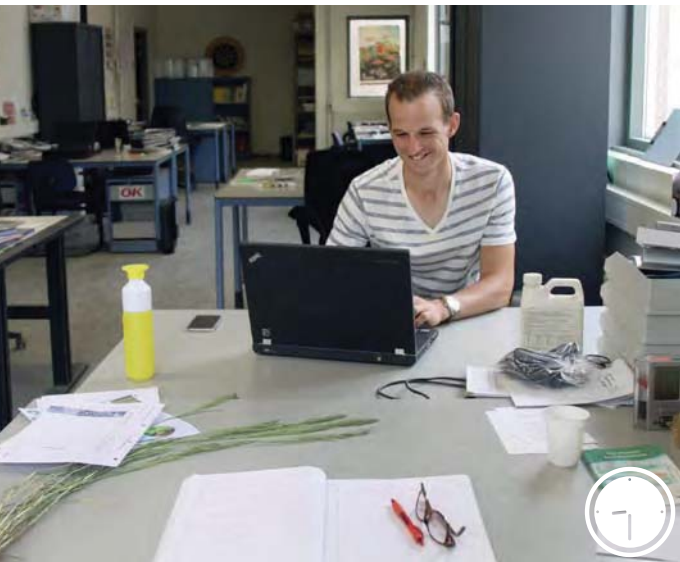


| Naam: Erwin Boogaard |

| Functie: teeltspecialist |

| Plaats: Emmeloord |

| Datum: 21 juni 2016 |



Erwin Boogaard is in dienst van Agrifirm als teeltspecialist. Hij houdt zich bezig met de teelt van soja in Nederland. Financieel kan de teelt van soja al uit in plaats van zomertarwe, dat momenteel een lage opbrengstprijis heeft.

Kantoor

8.30 uur - Erwin Boogaard begint de dag op kantoor in Emmeloord. Hij werkt sinds zijn afstuderen aan Wageningen Universiteit voor Agrifirm. Een van de teelten die hij begeleidt door telers te bezoeken, is soja. Die telers zijn akkerbouwers en veehouders die zelf willen voorzien in de eiwitbehoefte.

Project

9.30 uur - Het project soja startte Agrifirm samen met PPO (praktijkproeven) in 2013. De voor humane voeding geschikte soja moet van betere kwaliteit zijn dan die van veevoer, met name qua eiwitgehalte en kleur. Deze hoge kwaliteit kan voor veevoer financieel nog niet uit. „Tenzij iemand een lokaal concept heeft. Bijvoorbeeld een zelfkazende melkveehouder die adverteert met zijn lokale product“, zegt Boogaard, terwijl hij een 6 hectare groot perceel bij Emmeloord inspecteert.

Stikstof

11.00 uur - Boogaard ziet dat hazen en duiven respectievelijk groeipunten en kiemlobben hebben afgevreten. Hij zal de teler adviseren over vliegertjes en geluidsapparatuur. Hij kijkt ook naar de onkruidbezetting (distels en veenwortel); hij is in het groeiseizoen 75 procent van zijn tijd buiten.

„Ook als de teelt van soja in Nederland qua opbrengst nog niet rendabel is voor veevoer, loont het toch om soja in het bouwplan op te nemen omdat het stikstof uit de lucht bindt en geen N-bemesting nodig heeft. Het is goed voor de structuur van de bodem, én de melkveehouder kan de steeds beperkter te geven mest ook elders aanwenden.“ Het bij afrijpen afgefallen blad dient als organische stof. „Dat zijn voordelen ten opzichte van maïs. Maïs levert in euro's wel meer op, maar is voor de grond niet goed; die wordt namelijk ook nog verdicht door belasting met 30 ton zware vrachten.“

Bouwplan

12.00 uur - Het telen van soja voor veevoer is dus nog niet rendabel, maar de eerste resultaten noemt Boogaard bemoedigend. „In plaats van de uiteindelijk gewenste 4 tot 4,5 ton sojabonen, oogsten we in Nederland nu al 3 tot 3,5 ton bonen per hectare.“ Die 4 ton wordt volgens hem pas bereikt als de

veredeling in staat is rassen met een hoge opbrengst te combineren met vroegrijpheid. De rassen die deze opbrengst halen, rijpen nog te laat af.

Hij halveert een stikstofknolletje uit de bodem om te kijken of het rood kleurt, wat betekent dat de van oorsprong niet in Nederlandse bodem voorkomende bacterie *Rhizobium* actief is. „Deze toevoeging aan het zaaizaad is geslaagd en er wordt stikstof vastgelegd!“ Hij zoekt een ras dat de bonen iets hoger boven de grond heeft hangen dan gemiddeld; dit maakt het oogsten eenvoudiger. Inmiddels staat er meer dan 170 hectare soja in ons land. Vorig jaar bleek per toeval dat, toen delen van Drenthe blank stonden door hevige regenval, de soja er als eerste en beste van alle gewassen terug kwam. Ook met de droogte op de hectares in Brabant en Flevoland werden prima resultaten geboekt; bovendien kan soja bijvoorbeeld lupine of veldbonen vervangen omdat het eiwitgehalte van soja beter is.

Proefveld

13.30 uur - Na zijn lunchpauze – in de auto – kijkt Boogaard naar drie herhalingen van zes rassen op proefveldjes bij PPO in Lelystad. Hij concludeert dat onkruidbestrijding verder moet worden onderzocht.

Toekomst

14.30 uur - De teelt van soja in Nederland is nog te duur om de bonen als veevoerbulk te gebruiken, denkt Boogaard. „Omdat de maïsopbrengst na jaren telen op hetzelfde perceel veelal achteruit gaat, is soja wel een interessante rotatie-optie, al zal soja eerder de granen verdringen dan maïs.“ De adviseur zegt dat er financieel gezien zeker lucratievere gewassen zijn dan soja, maar als rustgewas om de bodem in conditie te brengen is soja interessant. Hij heeft vanmiddag nog overleg met Ruud Timmer van PPO, in Lelystad, over het met stikstof te sturen eiwitgehalte in soja. „Qua wisselteelt is soja al een goed alternatief voor wintertarwe omdat soja reeds dicht tegen dit saldo aanzit“, meent Boogaard. „En als wintertarwe tweemaal op rij wordt geteeld, keldert de opbrengst.“ Ook past soja volgens hem prima als plaatsvervanger voor zomertarwe en -gerst, omdat soja bij de huidige opbrengsten al een hoger financieel rendement oplevert. ■



Soja als vervanger van granen en maïs

